

Josep Pla

LES ILLES

Obres completes - VIII

Biblioteca Selecta
Barcelona

Prefaci

de jove - en realitat l'atracció m'ha devat tota la vida, perquè en aquest punt la joventut s'aua manté viva - de jove, vaig ésser molt donat a rotar per les illes, aquesta atracció, deu tenir per causa l'encanta-ment que el mar sempre em produí. El mar ha estat una part de la meua vida - el Mediterrani, i contínuament el gust de tornar-me en un dels meus mediterranis físic (un medi que desenvolupa, prodigiosament agradable i altre veient) i una necessitat de con-ferència com heu estat, com sou i com probablement seran. Encara que avui el català hagi perdut prae-terament el contacte del mar, al seu país ancestral, és tangible en la nostra vida. Les escenes, qualitats, els grans defectes, i les podrien patir referir. La nostra arcaica insolidarietat, la solitud i l'arraigada que caracteritza la nostra existència, i les podrien patir referir. En fi - el mar ha estat per mi un incentiu de cul-tura i de vida, i és per això que de molt jove que voo per les illes. El que per ventura el que el que de més autèntic no s'ha trobat a les illes?

Aquest llibre forma l'octau volum del que amb la benevolència general hem anunciat, les olives, completat. El llibre implica un retorn al mar després de la primera i les aventures, tanques de la meua vida. Fa referència a un determinat període d'illes del Mediterrani i occidental. És possible que usi tant - si tinc temps - publicui alguna cosa sobre les Illes Balears, i sobre les grans illes del pelag. Encara que els crítics no en parlin mai, i definitivament ho autors tot, solament el que es totalment i definitivament i similitud. Si bé, contínuament veient que el gran problema d'un escriptor és el de fer-se autèntic i utilitzant la meua gran talent de paraules, i un problema difícil, solament si hom utilitza la pluma no per posar entre el lector i la naturalesa una falsificació qualsevol, flagrant i utilit-ària, si no un text autèntic, i encara que usi un dic- al cap de trenta o més anys de llarg en aquesta galera, ho hagués vagament aconseguir, alguna cosa - potes - en parti- ficaria.

En tot cas, he fet els possibles. Una de les coses que en aquest ofici s'ha de saber fer - i solament saber fer - és atzar papers.

En una activitat de la qual són radicalment exclosos la vanitat i el sentimentalisme, el pitjor sentimentalisme és l'afecció més o menys clandestina, sempre morbosa, pels esforços fallits. Per això és d'una gran utilitat prescindir-ne.

He hagut una tendència literària, en aquest país, a tractar les coses del mar a través del xarisme marinista. Jo no he estat mai partidari d'utilitzar aquesta tècnica que aparentment sembla destinada a la producció del verisme. L'experiència

em fa creure, però, que aquest famós verisme és més una concepció apriorística dels autors que un estat autèntic de la realitat, encara que els personatges de l'obra dialoguin a través de conversacions que semblen agafades taquígrafament. No he estat mai partidari, en aquesta activitat, ni de la taquígrafia ni de la fotografia. La narració literària, el conte, la novella, han d'obeir a un mínim de realisme; però, donat que les coses han d'ésser així, el més eficient és utilitzar la tàctica del realisme sintètic. *Vull dir*

posar en el realisme la gràcia que a hauríem de tenir possible.

V. P.

Veras Plé - primavera 1957

[Handwritten signature]

f u n d a t o r